

Príloha č. 17 – Špeciálny pedagóg

Požadovaný stupeň vzdelania: vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa

Kompetenčný profil

Oblasti	Kompetencie
1. Dieťa/Žiak	1.1 Identifikovať individuálne charakteristiky dieťaťa/žiaka 1.2 Identifikovať sociokultúrny kontext vývoja dieťaťa/žiaka 1.3 Identifikovať špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby dieťaťa/žiaka
2. Proces odbornej činnosti	2.1 Ovládať obsah študijného odboru špeciálna pedagogika 2.2 Plánovať a projektovať špeciálnopedagogickú intervenciu 2.3 Realizovať špeciálnopedagogickú intervenciu 2.4 Hodnotiť priebeh a výsledky špeciálnopedagogickej intervencie
3. Profesijný rozvoj	3.1 Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj 3.2 Stotožniť sa s profesijnou rolou a školským zariadením

A. Začínajúci špeciálny pedagóg

Oblasť 1. Dieťa/žiak

Kompetencia: 1.1 Identifikovať individuálne charakteristiky dieťaťa/žiaka	
Požadované vedomosti	- poznať základné biologické, psychologické a sociologické aspekty vývoja detí a mládeže - poznať metodologické východiská poznávania detí/žiacov, školskej triedy
Požadované spôsobilosti	mať základnú skúsenosť s identifikáciou individuálnych charakteristík dieťaťa/žiaka
Kompetencia: 1.2 Identifikovať sociokultúrny kontext vývinu dieťaťa/žiaka	
Požadované	poznať rôzne kontexty ontogenézy dieťaťa/žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

<i>vedomosti</i>	▪ poznať osobitosti rodinného života s dieťaťom/žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ poznať zákonitosti a riziká sociálneho vylúčenia, šikanovania, zneužívania a týrania ▪ poznať ohrozenia v oblasti partnerských a rovesníckych vzťahov u dieťaťa/žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ poznať metódy, nástroje a stratégie prevencie sociálneho vylúčenia, šikanovania a zdroje podpory socializácie
<i>Požadované spôsobilosti</i>	▪ disponovať základnými skúsenosťami s aplikáciou psychologických metód a nástrojov na identifikáciu špecifik psychického vývinu dieťaťa/žiaka ▪ identifikovať faktory ovplyvňujúce špecifiká psychického vývinu dieťaťa/žiaka
Kompetencia: 1.3 Identifikovať špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby dieťaťa/žiaka	
<i>Požadované vedomosti</i>	▪ poznať kategorizácie detí/žakov špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, poznať jednotlivé diagnózy z hľadiska etiológie a symptomatológie ▪ ovládať odbornú (medicínsku, psychologickú, špeciálnopedagogickú) terminológiu špeciálnopedagogických javov na primeranej úrovni ▪ poznať špecifiká ontogenézy detí/žakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ poznať dopady špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb na učenie sa, správanie, resp. konanie dieťaťa/žiaka, poznať ohrozenia súvisiace so špeciálnymi edukačnými potrebami
<i>Požadované spôsobilosti</i>	▪ interpretovať diagnostické závery a odporúčania iných odborníkov a mať základnú skúsenosť ako ich využiť v edukačných situáciách ▪ mať základnú praktickú skúsenosť s výberom a použitím špeciálnopedagogických/pedagogických diagnostických metód a nástrojov na identifikáciu špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb detí/žakov ▪ mať základnú praktickú skúsenosť s vplyvom postihnutia, narušenia či ohrozenia na prežívanie, učenie a správanie dieťaťa/žiaka

Oblasť 2. Proces odbornej činnosti

Kompetencia: 2.1 Ovládať obsah študijného odboru špeciálna pedagogika	
<i>Požadované</i>	▪ ovládať základné vedomosti z odboru špeciálna pedagogika vrátane interdisciplinárnych väzieb

<i>vedomosti</i>	▪ poznať štátne vzdelávacie programy pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a možnosti ich vzdelávania vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov ▪ poznať základné všeobecne záväzné právne predpisy súvisiace s výkonom práce špeciálneho pedagóga ▪ poznať základnú dokumentáciu súvisiacu s výkonom práce špeciálneho pedagóga v praxi
<i>Požadované spôsobilosti</i>	▪ mať základné praktické skúsenosti s aplikáciou odborných vedomostí do oblasti špeciálnopedagogickej intervencie ▪ mať základné praktické skúsenosti s vedením dokumentácie škôl a školských zariadení, ktorá je záväzná pre špeciálneho pedagóga
Kompetencia: 2.2 Plánovať a projektovať špeciálnopedagogickú intervenciu	
<i>Požadované vedomosti</i>	▪ mať základné vedomosti o plánovaní a projektovaní špeciálnopedagogickej intervencie ▪ mať základné vedomosti o tvorbe individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu ▪ mať základné vedomosti o možnostiach spolupráce s inými odborníkmi a inštitúciami v oblasti poradenstva, prevencie a intervencie
<i>Požadované spôsobilosti</i>	▪ mať základné praktické skúsenosti s tvorbou podkladov pre individuálny výchovno-vzdelávací program ▪ mať základné praktické skúsenosti so stanovovaním individuálnych cieľov a zostavovaním individuálneho plánu špeciálnopedagogickej intervencie pre jednotlivcov aj skupiny
Kompetencia: 2.3 Realizovať špeciálnopedagogickú intervenciu	
<i>Požadované vedomosti</i>	▪ mať základné teoretické vedomosti o efektívnej špeciálno-pedagogickej rehabilitácii (edukácia, reedukácia, kompenzácia, terapia, prevencia) a poradenskej činnosti ▪ poznať základné stratégie, metódy a techniky špeciálno-pedagogickej rehabilitácie ▪ mať základné informácie o vplyve podmienok vývinu dieťaťa/žiaka na vznik a priebeh postihnutia, narušenia, ohrozenia ▪ mať základné informácie o interpersonálnej komunikácii v poradenskom procese
<i>Požadované spôsobilosti</i>	▪ mať základné praktické skúsenosti so špeciálno-pedagogickou rehabilitáciou a poradenskou činnosťou príslušných druhov a typov špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb

Kompetencia: 2.4 Hodnotiť priebeh a výsledky špeciálnopedagogickej intervencie	
<i>Požadované vedomosti</i>	▪ mať základné vedomosti o hodnotení vlastnej špeciálno-pedagogickej rehabilitácie, poradenstva a prevencie ▪ mať základné vedomosti o štruktúre a požadovanom obsahu správy z špeciálno-pedagogickej diagnostiky
<i>Požadované spôsobilosti</i>	▪ mať základné praktické skúsenosti s hodnotením efektivity vlastnej špeciálno-pedagogickej rehabilitácie, poradenstva a prevencie ▪ mať základné praktické skúsenosti s tvorbou správy zo špeciálno-pedagogickej diagnostiky a rehabilitácie

Oblasť 3. Profesijný rozvoj

Kompetencia: 3.1 Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj	
<i>Požadované vedomosti</i>	▪ poznať systém kariérového rozvoja odborných zamestnancov a pedagogických zamestnancov a možnosti kariérového rastu ▪ poznať metódy sebazvedávania ▪ poznať metódy výskumu a vývoja v oblasti pedagogickej praxe
<i>Požadované spôsobilosti</i>	▪ komunikovať pedagogické a odborové poznatky so širším prostredím laickej i profesijnej komunity ▪ stanoviť si ciele svojho profesijného rozvoja ▪ používať metódy výskumu a vývoja
Kompetencia: 3.2 Stotožniť sa s profesijnou rolou a školským zariadením	
<i>Požadované vedomosti</i>	▪ poznať organizačné charakteristiky školského systému, ako aj inštitucionálne a právne predpisy pre školy a špeciálnopedagogické zariadenia ▪ poznať základné teórie špeciálnopedagogickej profesie ▪ poznať základnú štruktúru profesie a profesijného zázemia odboru ▪ poznať etické normy pre výkon povolania špeciálneho pedagóga

Požadované spôsobilosti	▪ reflektovať a zdokonaľovať efektivitu vlastnej odbornej činnosti
-------------------------	--

B. Samostatný špeciálny pedagóg

Oblasť 1. Dieťa/žiak

Kompetencia: 1.1 Identifikovať individuálne charakteristiky dieťaťa/žiaka	
Požadované vedomosti	▪ poznať zákonitosti psychosomatického vývoja a ontogenetické osobitosti dieťaťa/žiaka ▪ poznať vonkajšie a vnútorné riziká a ohrozenia vplývajúce na dieťa/žiaka ▪ poznať potenciál dieťaťa/žiaka
Požadované spôsobilosti	▪ identifikovať úroveň psychosomatického vývoja dieťaťa/žiaka príslušného vekového obdobia ▪ identifikovať riziká a ohrozenia dieťaťa/žiaka ▪ identifikovať potenciál rozvoja a stanoviť prognózu dieťaťa/žiaka ▪ spolupracovať s inými odborníkmi participujúcimi v procese diagnostikovania a komplexnej rehabilitačnej starostlivosti
Preukázanie kompetencií	▪ s využitím štandardných metód a nástrojov špeciálnopedagogickej diagnostiky identifikuje: • úroveň dosiahnutého psychosomatického vývoja, • kvalitu a kvantitu vývojovej asynchronie, rozsah a závažnosť odchýlky vo vývoji osobnosti, • výkon v učení, správanie, sociálne, morálne a charakterové vlastnosti dieťaťa/žiaka ▪ interpretuje výsledky vlastnej diagnostiky, aj diagnózy kooperujúcich odborníkov a vyvodí závery ▪ získané informácie a údaje diferencially a priebežne hodnotí a správne využíva pri špeciálnopedagogickej intervencii ▪ spolupracuje s rodinou, s pedagogickými zamestnancami, odbornými zamestnancami a inými odborníkmi
Kompetencia: 1.2 Identifikovať sociokultúrny kontext vývinu dieťaťa/žiaka	
Požadované	▪ poznať vplyv sociokultúrneho prostredia na vývoj dieťaťa/žiaka

<i>vedomosti</i>	▪ poznať dopad rizikovej, resp. dysfunkčnej rodiny na správanie, učenie sa a konanie dieťaťa/žiaka, ▪ poznať formy náhradnej rodinnej starostlivosti
<i>Požadované spôsobilosti</i>	▪ identifikovať vplyv sociokultúrneho prostredia na proces učenia a správanie dieťaťa/žiaka ▪ využiť diagnostické závery a odporúčania iných odborníkov v prospech dieťaťa/žiaka ▪ poskytovať poradenstvo a pomáhať zákonným zástupcom dieťaťa/žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v oblasti prijatia dieťaťa/žiaka a akceptácie jeho inakostí
<i>Preukázanie kompetencií</i>	▪ s využitím štandardných metód a nástrojov špeciálnopedagogickej diagnostiky identifikuje sociokultúrne prostredie: • v rodine, • v triede, • v škole, • medzi rovesníkmi, • v širšom sociálnom prostredí a jeho vplyv na učenie sa a správanie dieťaťa/žiaka ▪ vyhodnocuje a interpretuje výsledky špeciálnopedagogickej diagnostiky prostredia a projektuje, implementuje špeciálnopedagogickú intervenciu
Kompetencia: 1.3 Identifikovať špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby dieťaťa/žiaka	
<i>Požadované vedomosti</i>	▪ poznať teoretické východiská špeciálnej pedagogiky a súvzťažných disciplín identifikácie detí/žiacov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ poznať diferencionálne diagnostické znaky a variabilitu prejavov jednotlivých druhov špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb ▪ poznať dopady postihnutia/narušenia/ohrozenia na učenie sa, správanie dieťaťa/žiaka ▪ poznať špeciálnopedagogické diagnostické metódy a nástroje na identifikáciu špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb detí/žiacov
<i>Požadované</i>	▪ zvoliť a použiť špeciálnopedagogické príp. pedagogické diagnostické metódy a nástroje na identifikáciu

<i>spôsobilosti</i>	špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb detí/žiacov ▪ interpretovať diagnostické závery iných odborníkov (napr. lekár, psychológ, sociálny pracovník) ▪ zvoliť a použiť metódy a nástroje špeciálnopedagogickej/pedagogickej diagnostiky vo vzťahu ku konkrétnym diagnózam detí/žiacov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ identifikovať vplyv postihnutia/narušenia/ohrozenia na učenie sa, správanie alebo konanie dieťaťa/žiaka ▪ komunikovať špeciálnopedagogickú diagnózu a prognózu zákony zástupcom, rovesníkom a odborníkom podľa potreby
<i>Preukázanie kompetencií</i>	▪ identifikuje vplyv postihnutia/narušenia/ohrozenia na výchovnovzdelávací proces vrátane prejavov v správaní a konaní dieťaťa/žiaka s využitím metód a nástrojov špeciálnopedagogickej diagnostiky ▪ interpretuje výsledky vlastné aj iné závery a posudzuje ďalšie možnosti výchovy a vzdelávania dieťaťa/žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. pripravuje podklady pre výchovno-vzdelávaciu činnosť ▪ identifikuje špeciálne výchovnovzdelávacie potreby a navrhuje odporúčania na úpravu podmienok, obsahu, foriem, metód a prístupov vo výchove a vzdelávaní pre dieťaťa/žiaka pre školu a zákonných zástupcov ▪ dokáže vysvetliť ťažkosti dieťaťa v učení a správaní, komunikovať závery diagnostiky a špeciálnopedagogickú prognózu zákonným zástupcom, pedagógom a iným odborníkom

Oblasť 2. Proces odbornej činnosti

Kompetencia: 2.1 Ovládať obsah študijného odboru špeciálna pedagogika	
<i>Požadované vedomosti</i>	▪ mať vedomosti z odboru špeciálna pedagogika vrátane interdisciplinárnych vzťahov a reflexie rozvoja príslušných vedných odborov ▪ poznať zásady a proces špeciálnopedagogickej intervencie ▪ poznať metodológiu kvalitatívneho a kvantitatívneho výskumu ▪ poznať všeobecne záväzné právne predpisy súvisiace s výkonom práce špeciálneho pedagóga ▪ poznať všeobecne záväzné právne predpisy pre výchovu a vzdelávanie detí/žiacov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

<i>Požadované spôsobilosti</i>	▪ aplikovať odborné vedomosti v oblasti špeciálnopedagogickej intervencie a rozvíjať svoj odbor ▪ orientovať sa v pedagogickej dokumentácii, ďalšej dokumentácii, ostatných koncepčných a strategických dokumentoch a materiáloch školy a dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy ▪ využívať interdisciplinárne poznatky súvisiace so špeciálnopedagogickou praxou
<i>Preukázanie kompetencií</i>	▪ samostatne využíva poznatky pedagogických, špeciálnopedagogických, medicínskych, sociálnych a psychologických disciplín a metodológie v oblasti odbornej činnosti ▪ spolupracuje pri tvorbe koncepčných a strategických dokumentov a materiálov školy zameraných na osobitosti a podmienky výchovy a vzdelávania detí/žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
Kompetencia: 2.2 Plánovať a projektovať špeciálnopedagogickú intervenciu	
<i>Požadované vedomosti</i>	▪ poznať základné princípy plánovania a projektovania špeciálnopedagogickej intervencie ▪ poznať metódy, metodiky a formy špeciálnopedagogickej intervencie ▪ poznať zásady špeciálnopedagogickej intervencie ▪ poznať možnosti spolupráce s inými odborníkmi a inštitúciami v oblasti poradenstva, prevencie a intervencie pre dieťa/žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a jeho zákonných zástupcov ▪ poznať aktuálne možnosti vzdelávania detí/žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
<i>Požadované spôsobilosti</i>	▪ stanovovať individuálne ciele a zostavovať individuálny plán špeciálnopedagogickej intervencie pre jednotlivcov aj skupiny ▪ vypracovať individuálne stimulačné programy pre deti/žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a ohrozených ▪ stanoviť metódy, formy, zásady a prognózu špeciálnopedagogickej intervencie ▪ participovať s inými odborníkmi a inštitúciami v oblasti poradenstva, prevencie a intervencie ▪ pozitívne modifikovať podmienky učenia sa, správania, konania a postojov detí/žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ individualizovať stratégie pre dieťa/žiaka so zreteľom na jeho špeciálnopedagogické potreby

<i>Preukázanie kompetencií</i>	▪ plánuje vlastnú špeciálnopedagogickú intervenciu ▪ tvorí individuálne plány špeciálnopedagogickej intervencie pre jednotlivca (intervenčné, reedukačné, kompenzačné, rehabilitačné, korekčné a preventívne) ▪ spolupracuje s pedagogickými zamestnancami pri tvorbe individuálnych výchovno-vzdelávacích plánov pre deti/žiacov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ tvorí projekty pre skupinovú intervenciu (intervenčné, reedukačné, kompenzačné, rehabilitačné, korekčné a preventívne) ▪ tvorí individuálne výchovno-vzdelávacie plány s využitím reedukačných, kompenzačných a rehabilitačných techník v tímovej spolupráci, ktoré rešpektujú vývinový potenciál dieťaťa/žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ spolupracuje s pedagogickými a odbornými zamestnancami a inými odborníkmi (mimo školy, školského zariadenia) pri plánovaní a projektovaní špeciálnopedagogickej starostlivosti ▪ zapája deti/žiacov a zákonných zástupcov do plánovania špeciálnopedagogickej intervencie
Kompetencia: 2.3 Realizovať špeciálnopedagogickú intervenciu	
<i>Požadované vedomosti</i>	▪ poznať teoretické východiská a zásady efektívnej špeciálno-pedagogickej rehabilitácie a poradenskej činnosti ▪ poznať stratégie, metódy a techniky špeciálno-pedagogickej rehabilitácie a prevencie ▪ poznať možnosti rozvoja potenciálu detí/žiacov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ poznať stratégie, metódy a techniky reedukácie, kompenzácie a celkovej rehabilitácie detí/žiacov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ poznať východiská a zásady efektívnej interpersonálnej komunikácie v procese špeciálno-pedagogickej rehabilitácie, poradenskej, konzultačnej a preventívnej činnosti ▪ poznať možnosti spolupráce s inými odborníkmi a inštitúciami v oblasti špeciálno-pedagogickej rehabilitácie
<i>Požadované</i>	▪ realizovať špeciálnopedagogickú intervenciu ▪ používať efektívne stratégie, metódy a techniky špeciálno-pedagogickej rehabilitácie a prevencie

<i>spôsobilosti</i>	▪ rozvíjať vývinový potenciál detí/žakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ správne voliť a využívať reedukačné, kompenzačné a rehabilitačné techniky ▪ tímovo spolupracovať s inými odborníkmi a inštitúciami v procese špeciálno-pedagogickej terapie, poradenstva a prevencie ▪ koordinovať nápravnú, poradenskú a preventívnu činnosť v rôznych organizačných podmienkach ▪ realizovať preventívne programy zamerané na prevenciu špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb ▪ realizovať individuálne a skupinové poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom, školám a školským zariadeniam
<i>Preukázanie kompetencií</i>	▪ realizuje základné špeciálne edukačné, reedukačné, korekčné a stimulačné prístupy: • aktívne vedie rozhovor, • volí a aplikuje vhodné metódy špeciálnopedagogickej rehabilitácie a poradenstva vo vzťahu k charakteru problému jednotlivca a skupiny ▪ usmerňuje a pomáha zákonným zástupcom a ostatným zúčastneným odborníkom pri riešení výchovno-vzdelávacích problémov ▪ realizuje konzultácie s jednotlivcom a skupinou, zákonnými zástupcami dieťaťa/žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a inými odborníkmi ▪ spolupracuje pri realizácii edukačných a preventívnych programov
Kompetencia: 2.4 Hodnotiť priebeh a výsledky špeciálnopedagogickej intervencie	
<i>Požadované vedomosti</i>	▪ poznať metódy a úskalia hodnotenia efektivity špeciálno-pedagogickej rehabilitácie, poradenstva a prevencie ▪ orientovať sa v problematike hodnotenia špeciálno-pedagogickej rehabilitácie založeného na vedeckých dôkazoch ▪ poznať platné všeobecne záväzné právne predpisy upravujúce priebeh, podmienky a výsledky diagnostického a rediagnostického procesu detí/žakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
<i>Požadované spôsobilosti</i>	▪ využívať správnu metodológiu na hodnotenie efektivity špeciálno-pedagogickej rehabilitácie a metód nápravy

	▪ stanoviť kritériá hodnotenia priebehu a výsledkov špeciálno-pedagogickej rehabilitácie, poradenstva a prevencie ▪ vyvodiť závery z hodnotenia a uskutočniť korekcie špeciálnopedagogickej rehabilitácie, poradenstva a prevencie ▪ vykonávať diagnostické a rediagnostické vyšetrenia detí/žiacov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a ohrozených vo vzťahu k výchovno-vzdelávaciemu procesu na základe platných všeobecne záväzných právnych predpisov
<i>Preukázanie kompetencií</i>	▪ vypracováva správy zo špeciálno-pedagogickej diagnostiky, rediagnostiky, správy o priebehu špeciálno-pedagogickej rehabilitácie ▪ priebežne vykonáva hodnotenie efektivity špeciálno-pedagogickej rehabilitácie ▪ hodnotí efektívnosť zvolených metód a špeciálno-pedagogickej rehabilitácie na základe: • stanovených cieľov, • stanovených kritérií (manuály, metodické usmernenia, príručky, všeobecne záväzné právne predpisy), • spätnej väzby od detí/žiacov, ich zákonných zástupcov, odborných a pedagogických zamestnancov a pod. ▪ hodnotí splnenie cieľov individuálnych plánov a projektov práce s jednotlivcom a skupinou podľa stanovených kritérií úspešnosti špeciálno-pedagogickej rehabilitácie ▪ interpretuje výsledky hodnotenia špeciálno-pedagogickej rehabilitácie a koriguje ju

Oblasť 3. Profesijný rozvoj

Kompetencia: 3.1 Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj	
<i>Požadované vedomosti</i>	▪ poznať svoje osobné dispozície, hodnoty, silné a slabé stránky a dokázať ich využiť v špeciálnopedagogickej a poradenskej práci ▪ poznať trendy vývoja spoločnosti a trendy v oblasti výchovy a vzdelávania, komplexnej starostlivosti o jednotlivca so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a ohrozením

	▪ poznať systém kariérového rozvoja pedagogických a odborných zamestnancov a možnosti kariérového rastu
<i>Požadované spôsobilosti</i>	▪ stanoviť si ciele svojho profesijného rozvoja a naplňovať ich
<i>Preukázanie kompetencií</i>	▪ reflektuje a priebežne vyhodnocuje úroveň svojich profesijných, osobnostných a etických kompetencií ▪ reflektuje a hodnotí vlastnú odbornú činnosť v kontexte profesijného štandardu ▪ využíva sebareflexiu a reflexiu, pre svoj ďalší profesijný rast a sebarozvoj ▪ na základe reflexie a sebareflexie vypracuje a realizuje plán osobného a profesijného rozvoja/rastu ▪ využíva možnosti a rôzne formy kontinuálneho a celoživotného vzdelávania
Kompetencia: 3.2 Stotožniť sa s profesijnou rolou a školským zariadením	
<i>Požadované vedomosti</i>	▪ poznať svoju profesijnú rolu, jej možnosti, kompetenčné hranice ▪ poznať poslanie a ciele školy, školského, špeciálneho výchovného a poradenského zariadenia ▪ poznať kompetencie iných odborníkov, platné profesijné štandardy
<i>Požadované spôsobilosti</i>	▪ stotožniť sa s poslaním, víziou a deklarovanými hodnotami školy a špeciálnopedagogického zariadenia ▪ vystupovať ako reprezentant profesie a školy a špeciálnopedagogického zariadenia ▪ komunikovať s partnermi školy, špeciálnopedagogického zariadenia ▪ správať sa v súlade s profesijnou etikou, prijať zodpovednosť za profesijné úlohy a rozhodnutia ▪ pôsobiť aktívne v profesijnej organizácii
<i>Preukázanie kompetencií</i>	▪ vystupuje ako reprezentant profesie, školy, a špeciálnopedagogického zariadenia vo vzťahu k odborným a pedagogickým zamestnancom, rodičom a ďalším partnerom školy, školského zariadenia ▪ správa sa v súlade s etickým kódexom ▪ v profesijnej činnosti vystupuje ako vzor hodnôt a kultivovaného, etického správania ▪ poskytuje podklady pre zapracovanie aktuálnych všeobecne záväzných právnych predpisov

	a metodických usmernení do interných dokumentov školy, školského zariadenia. ▪ pozitívne ovplyvňuje kultúru školy, školského zariadenia
--	--

C. Špeciálny pedagóg s prvou atestáciou

Oblasť 1. Dieťa/žiak

Kompetencia: 1.1 Identifikovať individuálne charakteristiky dieťaťa/žiaka	
<i>Požadované vedomosti</i>	▪ poznať zákonitosti psychosomatického vývoja a ontogenetické osobitosti dieťaťa/žiaka ▪ poznať vonkajšie a vnútorné riziká a ohrozenia vplývajúce na dieťa/žiaka ▪ poznať potenciál dieťaťa/žiaka
<i>Požadované spôsobilosti</i>	▪ identifikovať úroveň psychosomatického vývoja dieťaťa/žiaka príslušného vekového obdobia ▪ identifikovať riziká a ohrozenia dieťaťa/žiaka ▪ identifikovať potenciál rozvoja a stanoviť prognózu dieťaťa/žiaka ▪ spolupracovať s inými odborníkmi participujúcimi v procese diagnostikovania a komplexnej rehabilitačnej starostlivosti
<i>Preukázanie kompetencií</i>	▪ orientuje sa v nových teoretických prístupoch v oblasti pedagogiky a psychológie ▪ vyhľadáva a implementuje nové metódy a nástroje pedagogickej a špeciálnopedagogickej diagnostiky (dotazník pre zákonného zástupcu dieťaťa/žiaka, anamnestický dotazník, pozorovanie a pod.) na identifikáciu problémov a prekážok v učení, sociálnom, morálnom a charakterovom vývoji dieťaťa/žiaka ▪ využíva viaceré metódy a nástroje diferenciálnej diagnostiky na posúdenie: • úrovne psychosomatického vývoja, • rizík a ohrození, • potenciálu rozvoja, • potrieb dieťaťa/žiaka
Kompetencia: 1.2 Identifikovať sociokultúrny kontext vývinu dieťaťa/žiaka	

<i>Požadované vedomosti</i>	▪ poznať vplyv sociokultúrneho prostredia na vývoj dieťaťa/žiaka ▪ poznať dopad rizikovej, resp. dysfunkčnej rodiny na správanie, učenie sa a konanie dieťaťa/žiaka ▪ poznať formy náhradnej rodinnej starostlivosti
<i>Požadované spôsobilosti</i>	▪ identifikovať vplyv sociokultúrneho prostredia na proces učenia a správanie dieťaťa/žiaka ▪ využiť diagnostické závery a odporúčania iných odborníkov v prospech dieťaťa/žiaka ▪ poskytovať poradenstvo a pomáhať zákonným zástupcom dieťaťa/žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v oblasti prijatia dieťaťa/žiaka a akceptácie jeho inakostí
<i>Preukázanie kompetencií</i>	▪ vyhľadáva a implementuje viaceré metódy a nástroje špeciálnopedagogickej diagnostiky ▪ využíva viaceré metódy diferenciálnej diagnostiky na posúdenie a identifikáciu sociokultúrneho prostredia a jeho vplyvu na vývoj dieťaťa/žiaka: • v rodine • v triede, • v škole, • medzi rovesníkmi, • v širšom sociálnom prostredí.
Kompetencia: 1.3 Identifikovať špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby dieťaťa/žiaka	
<i>Požadované vedomosti</i>	▪ poznať teoretické východiská špeciálnej pedagogiky a súvzťažných disciplín identifikácie detí/žiacov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ poznať diferencionálne diagnostické znaky a variabilitu prejavov jednotlivých druhov špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb ▪ poznať dopady postihnutia/narušenia/ohrozenia na učenie sa, správanie dieťaťa/žiaka ▪ poznať špeciálnopedagogické diagnostické metódy a nástroje na identifikáciu špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb detí/žiacov
<i>Požadované</i>	▪ zvoliť a použiť špeciálnopedagogické príp. pedagogické diagnostické metódy a nástroje na identifikáciu

<i>spôsobilosti</i>	špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb detí/žiacov ▪ interpretovať diagnostické závery iných odborníkov (napr. lekár, psychológ, sociálny pracovník) ▪ zvoliť a použiť metódy a nástroje špeciálnopedagogickej/pedagogickej diagnostiky vo vzťahu ku konkrétnym diagnózam detí/žiacov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ identifikovať vplyv postihnutia/narušenia/ohrozenia na učenie sa, správanie alebo konanie dieťaťa/žiaka ▪ komunikovať špeciálnopedagogickú diagnózu a prognózu zákony zástupcom, rovesníkom a odborníkom podľa potreby
<i>Preukázanie kompetencií</i>	▪ vyhľadáva a implementuje viaceré metódy a nástroje špeciálnopedagogickej diagnostiky ▪ identifikuje symptómy jednotlivých porúch a využíva postupy diferencionálnej diagnostiky ▪ spolupracuje s inými odborníkmi a správne interpretuje ich diagnózy, navrhuje optimálne odporúčania pre edukačný proces ▪ hodnotí výsledky výchovy a vzdelávania, špeciálnopedagogickej intervencie a posudzuje ďalšie možnosti edukácie dieťaťa/žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ hodnotí efektívnosť pedagogickej rehabilitácie v kontexte učenia sa, správania sa a prežívania a socializácie ▪ efektívne komunikuje a poskytuje poradenstvo pre okolie dieťaťa/žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v kontexte prijatia a akceptácie jeho inakosti

Oblasť 2. Proces odbornej činnosti

Kompetencia: 2.1 Ovládať obsah študijného odboru špeciálna pedagogika	
<i>Požadované vedomosti</i>	▪ mať vedomosti z odboru špeciálna pedagogika vrátane interdisciplinárnych vzťahov a reflexie rozvoja príslušných vedných odborov ▪ poznať zásady a proces špeciálnopedagogickej intervencie ▪ poznať metodológiu kvalitatívneho a kvantitatívneho výskumu ▪ poznať všeobecne záväzné právne predpisy súvisiace s výkonom práce špeciálneho pedagóga ▪ poznať všeobecne záväzné právne predpisy pre výchovu a vzdelávanie detí/žiacov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

<i>Požadované spôsobilosti</i>	▪ aplikovať odborné vedomosti v oblasti špeciálnopedagogickej intervencie a rozvíjať svoj odbor ▪ orientovať sa v pedagogickej dokumentácii, ďalšej dokumentácii, ostatných koncepčných a strategických dokumentoch a materiáloch školy a dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy ▪ využívať interdisciplinárne poznatky súvisiace so špeciálnopedagogickou praxou
<i>Preukázanie kompetencií</i>	▪ vyhľadáva, študuje a využíva nové informácie a aplikuje špeciálnopedagogické metódy a formy práce v súlade s aktuálnymi vedeckými poznatkami ▪ sprostredkováva odborné informácie založené na vedeckých dôkazoch pre odborných a pedagogických zamestnancov, zákonných zástupcov a pod. formou konzultácií, seminárov, workshopov a pod ▪ spolupracuje na prieskumoch, projektoch, pri aplikácii nových metód, nástrojov a programov v pedagogike alebo špeciálnej pedagogike
Kompetencia: 2.2 Plánovať a projektovať špeciálnopedagogickú intervenciu	
<i>Požadované vedomosti</i>	▪ mať vedomosti z odboru špeciálna pedagogika vrátane interdisciplinárnych vzťahov a reflexie rozvoja príslušných vedných odborov ▪ poznať zásady a proces špeciálnopedagogickej intervencie ▪ poznať metodológiu kvalitatívneho a kvantitatívneho výskumu ▪ poznať všeobecne záväzné právne predpisy súvisiace s výkonom práce špeciálneho pedagóga ▪ poznať všeobecne záväzné právne predpisy pre výchovu a vzdelávanie detí/žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
<i>Požadované spôsobilosti</i>	▪ stanovovať individuálne ciele a zostavovať individuálny plán špeciálnopedagogickej intervencie pre jednotlivcov aj skupiny ▪ vypracovať individuálne stimulačné programy pre deti/žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a ohrozených ▪ stanoviť metódy, formy, zásady a prognózu špeciálnopedagogickej intervencie ▪ participovať s inými odborníkmi a inštitúciami v oblasti poradenstva, prevencie a intervencie ▪ pozitívne modifikovať podmienky učenia sa, správania, konania a postojov detí/žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

	▪ individualizovať stratégie pre dieťa/žiaka so zreteľom na jeho špeciálnopedagogické potreby
<i>Preukázanie kompetencií</i>	▪ aktívne sa vzdeláva a zdokonaľuje v oblasti metód špeciálnopedagogickej rehabilitácie ▪ navrhuje plány špeciálnopedagogickej intervencie a stimulácie na expertnej úrovni s využitím moderných metód/metodík/nástrojov ▪ modifikuje špeciálnopedagogické postupy zohľadňujúce špecifiká dieťaťa/žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ v tíme sa spolupodieľa na tvorbe špecifických projektov, programov (intervenčné, stimulačné, korekčné a preventívne) pre deti/žiacov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ plánuje prieskumy vyplývajúce zo špecifických potrieb školy a zariadenia, v ktorom pôsobí
Kompetencia: 2.3 Realizovať špeciálnopedagogickú intervenciu	
<i>Požadované vedomosti</i>	▪ poznať základné princípy plánovania a projektovania špeciálnopedagogickej intervencie ▪ poznať metódy, metodiky a formy špeciálnopedagogickej intervencie ▪ poznať zásady špeciálnopedagogickej intervencie ▪ poznať možnosti spolupráce s inými odborníkmi a inštitúciami v oblasti poradenstva, prevencie a intervencie pre dieťa/žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a jeho zákonných zástupcov ▪ poznať aktuálne možnosti vzdelávania detí/žiacov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
<i>Požadované spôsobilosti</i>	▪ realizovať špeciálnopedagogickú intervenciu ▪ používať efektívne stratégie, metódy a techniky špeciálno-pedagogickej rehabilitácie a prevencie ▪ rozvíjať vývinový potenciál detí/žiacov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ správne voliť a využívať reedukačné, kompenzačné a rehabilitačné techniky ▪ tímovo spolupracovať s inými odborníkmi a inštitúciami v procese špeciálno-pedagogickej terapie, poradenstva a prevencie ▪ koordinovať nápravnú, poradenskú a preventívnu činnosť v rôznych organizačných podmienkach, ▪ realizovať preventívne programy zamerané na prevenciu špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb ▪ realizovať individuálne a skupinové poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom, školám a školským zariadeniam

<i>Preukázanie kompetencií</i>	▪ realizuje inovatívne špeciálnopedagogické prístupy a stratégie, t.j. vyhľadáva, overuje, implementuje ich do svojej odbornej činnosti ▪ pracuje ako člen tímu v rámci komplexnej rehabilitačnej starostlivosti ▪ koordinuje špeciálne postupy a intervencie v procese edukácie dieťaťa/žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ radí a vedie pedagogických zamestnancov v otázkach edukácie dieťaťa/žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ realizuje preventívne programy na elimináciu rizikových faktorov a na zvýšenie kvality života dieťaťa/žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
Kompetencia: 2.4 Hodnotiť priebeh a výsledky špeciálnopedagogickej intervencie	
<i>Požadované vedomosti</i>	▪ poznať teoretické východiská a zásady efektívnej špeciálno-pedagogickej rehabilitácie a poradenskej činnosti ▪ poznať stratégie, metódy a techniky špeciálno-pedagogickej rehabilitácie a prevencie ▪ poznať možnosti rozvoja potenciálu detí/žakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ poznať stratégie, metódy a techniky reedukácie, kompenzácie a celkovej rehabilitácie detí/žakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ poznať východiská a zásady efektívnej interpersonálnej komunikácie v procese špeciálno-pedagogickej rehabilitácie, poradenskej, konzultačnej a preventívnej činnosti ▪ poznať možnosti spolupráce s inými odborníkmi a inštitúciami v oblasti špeciálno-pedagogickej rehabilitácie
<i>Požadované spôsobilosti</i>	▪ využívať správnu metodológiu na hodnotenie efektivity špeciálno-pedagogickej rehabilitácie a metód nápravy ▪ stanoviť kritériá hodnotenia priebehu a výsledkov špeciálno-pedagogickej rehabilitácie, poradenstva a prevencie ▪ vyvodiť závery z hodnotenia a uskutočniť korekcie špeciálnopedagogickej rehabilitácie, poradenstva a prevencie ▪ vykonávať diagnostické a rediagnostické vyšetrenia detí/žakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

	potrebami a ohrozených vo vzťahu k výchovno-vzdelávaciemu procesu na základe platných všeobecne záväzných právnych predpisov
<i>Preukázanie kompetencií</i>	▪ vyhľadáva, overuje, implementuje a rozširuje rôzne druhy, formy a nástroje hodnotenia priebehu a výsledkov špeciálno-pedagogickej intervencie ▪ priebežne sleduje hodnotenie efektivity špeciálno-pedagogickej intervencie a jej metód založených na vedeckých dôkazoch ▪ vyhodnocuje efektivitu špeciálno-pedagogického diagnostického procesu, poradenstva a konzultácií, intervencie, reedukácie a prevencie ▪ spolupracuje pri inovácii a tvorbe metód a nástrojov hodnotenia špeciálno-pedagogickej intervencie

Oblasť 3. Profesijný rozvoj

Kompetencia: 3.1 Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj	
<i>Požadované vedomosti</i>	▪ poznať svoje osobné dispozície, hodnoty, silné a slabé stránky a dokázať ich využiť v špeciálnopedagogickej a poradenskej práci ▪ poznať trendy vývoja spoločnosti a trendy v oblasti výchovy a vzdelávania, komplexnej starostlivosti o jednotlivca so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a ohrozením ▪ poznať systém kariérového rozvoja a možnosti kariérového rastu
<i>Požadované spôsobilosti</i>	▪ stanoviť si ciele svojho profesijného rozvoja a naplňovať ich
<i>Preukázanie kompetencií</i>	▪ prostredníctvom sebareflexie a reflexie vlastnej odbornej činnosti prispieva k rozvoju odborných a pedagogických zamestnancov ▪ spolupracuje s odbornými a pedagogickými zamestnancami na zlepšovaní kvality výchovno-vzdelávacej činnosti ▪ podieľa sa na kontinuálnom vzdelávaní v škole, školskom zariadení ako lektor ▪ prezentuje vlastné odborné skúsenosti na odborných fórach, v médiách

Kompetencia: 3.2 Stotožniť sa s profesijnou rolou a školským zariadením	
<i>Požadované vedomosti</i>	▪ poznať svoju profesijnú rolu, jej možnosti, kompetenčné hranice ▪ poznať poslanie a ciele školy, školského, špeciálneho výchovného a poradenského zariadenia ▪ poznať kompetencie iných odborníkov, platné profesijné štandardy
<i>Požadované spôsobilosti</i>	▪ stotožniť sa s poslaním, víziou a deklarovanými hodnotami školy a špeciálnopedagogického zariadenia ▪ vystupovať ako reprezentant profesie a školy a špeciálnopedagogického zariadenia ▪ komunikovať s partnermi školy, špeciálnopedagogického zariadenia ▪ správať sa v súlade s profesijnou etikou, prijať zodpovednosť za profesijné úlohy a rozhodnutia ▪ pôsobiť aktívne v profesijnej organizácii
<i>Preukázanie kompetencií</i>	▪ pozná, rešpektuje a inovuje východiská, princípy a prax profesijnej etiky, aktívne sa podieľa na tvorbe pozitívneho imidžu školy, školského zariadenia ▪ analyzuje vlastnú odbornú činnosť s cieľom jej zlepšenia ▪ prezentuje školu a školské zariadenie v odbornej tlači, publikáciách a na odborných fórach

D. Špeciálny pedagóg s druhou atestáciou

Oblasť 1. Dieťa/žiak

Kompetencia: 1.1 Identifikovať individuálne charakteristiky dieťaťa/žiaka	
<i>Požadované vedomosti</i>	▪ poznať zákonitosti psychosomatického vývoja a ontogenetické osobitosti dieťaťa/žiaka ▪ poznať vonkajšie a vnútorné riziká a ohrozenia vplyvajúce na dieťa/žiaka ▪ poznať potenciál dieťaťa/žiaka
<i>Požadované spôsobilosti</i>	▪ identifikovať úroveň psychosomatického vývoja dieťaťa/žiaka príslušného vekového obdobia ▪ identifikovať riziká a ohrozenia dieťaťa/žiaka ▪ identifikovať potenciál rozvoja a stanoviť prognózu dieťaťa/žiaka ▪ spolupracovať s inými odborníkmi participujúcimi v procese diagnostikovania a komplexnej rehabilitačnej starostlivosti

<i>Preukázanie kompetencií</i>	▪ poskytuje expertnú pomoc (odborný dohľad, odborná spätná väzba, poradenstvo, odborné vedenie) odborným a pedagogickým zamestnancom v oblasti špeciálnopedagogickej diagnostiky ▪ navrhuje systémové riešenia pre vedenie školy, školského zariadenia v oblasti identifikácie individuálnych charakteristík detí/žiakov ▪ spolupracuje pri tvorbe, overovaní a štandardizácii metód a nástrojov špeciálnopedagogickej diagnostiky
Kompetencia: 1.2 Identifikovať sociokultúrny kontext vývinu dieťaťa/žiaka	
<i>Požadované vedomosti</i>	▪ poznať vplyv sociokultúrneho prostredia na vývoj dieťaťa/žiaka ▪ poznať dopad rizikovej, resp. dysfunkčnej rodiny na správanie, učenie sa a konanie dieťaťa/žiaka ▪ poznať formy náhradnej rodinnej starostlivosti
<i>Požadované spôsobilosti</i>	▪ identifikovať vplyv sociokultúrneho prostredia na proces učenia a správanie dieťaťa/žiaka ▪ využiť diagnostické závery a odporúčania iných odborníkov v prospech dieťaťa/žiaka ▪ poskytovať poradenstvo a pomáhať zákonným zástupcom dieťaťa/žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v oblasti prijatia dieťaťa/žiaka a akceptácie jeho inakostí
<i>Preukázanie kompetencií</i>	▪ poskytuje expertnú pomoc a vedenie odborným a pedagogickým zamestnancom (odborný dohľad, odborná spätná väzba, poradenstvo, odborné vedenie) v oblasti identifikácie sociokultúrneho prostredia a jeho vplyvov na vývoj dieťaťa/žiaka – v rodine, v škole, medzi rovesníkmi, v širšom sociálnom prostredí ▪ navrhuje systémové riešenia pre vedenie školy, školského zariadenia v oblasti identifikácie sociokultúrneho prostredia a jeho vplyvov na vývoj dieťaťa/žiaka – v rodine, v škole, medzi rovesníkmi, v širšom sociálnom prostredí ▪ spolupracuje pri tvorbe, overovaní a štandardizácii metód a nástrojov špeciálnopedagogickej diagnostiky/prevencie v kontexte sociokultúrneho prostredia jednotlivca a skupiny
Kompetencia: 1.3 Identifikovať špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby dieťaťa/žiaka	
<i>Požadované vedomosti</i>	▪ poznať teoretické východiská špeciálnej pedagogiky a súvzťažných disciplín identifikácie detí/žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ poznať diferencionálne diagnostické znaky a variabilitu prejavov jednotlivých druhov špeciálnych

	výchovno-vzdelávacích potrieb ▪ poznať dopady postihnutia/narušenia/ohrozenia na učenie sa, správanie dieťaťa/žiaka ▪ poznať špeciálnopedagogické diagnostické metódy a nástroje na identifikáciu špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb detí/žakov
<i>Požadované spôsobilosti</i>	▪ zvoliť a použiť špeciálnopedagogické príp. pedagogické diagnostické metódy a nástroje na identifikáciu špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb detí/žakov ▪ interpretovať diagnostické závery iných odborníkov (napr. lekár, psychológ, sociálny pracovník) ▪ zvoliť a použiť metódy a nástroje špeciálnopedagogickej/pedagogickej diagnostiky vo vzťahu ku konkrétnym diagnózam detí/žakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ identifikovať vplyv postihnutia/narušenia/ohrozenia na učenie sa, správanie alebo konanie dieťaťa/žiaka ▪ komunikovať špeciálnopedagogickú diagnózu a prognózu zákony zástupcom, rovesníkom a odborníkom podľa potreby
<i>Preukázanie kompetencií</i>	▪ poskytuje expertnú pomoc a poradenstvo kolegom v špeciálnopedagogickej diagnostike (odborný dohľad, odborná spätná väzba, poradenstvo, odborné vedenie) v oblasti identifikácie špecifík a porúch učenia sa a správania dieťaťa/žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ navrhuje systémové riešenia pre vedenie školy, školského zariadenia v oblasti špecifík vzdelávania a/alebo pedagogickej rehabilitácie detí/žakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ spolupracuje pri tvorbe, overovaní a šandardizácii nových metód a nástrojov špeciálnopedagogickej diagnostiky zameranej na identifikáciu detí/žakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Oblasť 2. Proces odbornej činnosti

Kompetencia: 2.1 Ovládať obsah študijného odboru špeciálna pedagogika	
<i>Požadované vedomosti</i>	▪ mať vedomosti z odboru špeciálna pedagogika vrátane interdisciplinárnych vzťahov a reflexie rozvoja príslušných vedných odborov ▪ poznať zásady a proces špeciálnopedagogickej intervencie ▪ poznať metodológiu kvalitatívneho a kvantitatívneho výskumu ▪ poznať všeobecne záväzné právne predpisy súvisiace s výkonom práce špeciálneho pedagóga ▪ poznať všeobecne záväzné právne predpisy pre výchovu a vzdelávanie detí/žakov so špeciálnymi

	výchovno-vzdelávacími potrebami
<i>Požadované spôsobilosti</i>	▪ aplikovať odborné vedomosti v oblasti špeciálnopedagogickej intervencie a rozvíjať svoj odbor ▪ orientovať sa v pedagogickej dokumentácii, ďalšej dokumentácii, ostatných koncepčných a strategických dokumentoch a materiáloch školy a dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy ▪ využívať interdisciplinárne poznatky súvisiace so špeciálnopedagogickou praxou
<i>Preukázanie kompetencií</i>	▪ integruje a zovšeobecňuje interdisciplinárne poznatky, podieľa sa na tvorbe a pripomienkovaní návrhov všeobecne záväzných právnych predpisov, koncepčných a metodických materiálov ▪ spolupracuje resp. realizuje kvantitatívny a kvalitatívny výskum ▪ závery sprostredkováva pre odbornú verejnosť formou publikačnej činnosti a v médiách
Kompetencia: 2.2 Plánovať a projektovať špeciálnopedagogickú intervenciu	
<i>Požadované vedomosti</i>	▪ poznať základné princípy plánovania a projektovania špeciálnopedagogickej intervencie ▪ poznať metódy, metodiky a formy špeciálnopedagogickej intervencie ▪ poznať zásady špeciálnopedagogickej intervencie ▪ poznať možnosti spolupráce s inými odborníkmi a inštitúciami v oblasti poradenstva, prevencie a intervencie pre dieťa/žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a jeho zákonných zástupcov ▪ poznať aktuálne možnosti vzdelávania detí/žakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
<i>Požadované spôsobilosti</i>	▪ stanovovať individuálne ciele a zostavovať individuálny plán špeciálnopedagogickej intervencie pre jednotlivcov aj skupiny ▪ vypracovať individuálne stimulačné programy pre deti/žakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a ohrozených ▪ stanoviť metódy, formy, zásady a prognózu špeciálnopedagogickej intervencie ▪ participovať s inými odborníkmi a inštitúciami v oblasti poradenstva, prevencie a intervencie ▪ pozitívne modifikovať podmienky učenia sa, správania, konania a postojov detí/žakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ individualizovať stratégie pre dieťa/žiaka so zreteľom na jeho špeciálnopedagogické potreby

<i>Preukázanie kompetencií</i>	▪ poskytuje expertnú pomoc (odborný dohľad, odborná spätná väzba, poradenstvo, odborné vedenie) odborným a pedagogickým zamestnancom pri plánovaní špeciálnopedagogickej činnosti pre jednotlivca a skupinu ▪ navrhuje systémové riešenia v rámci plánovania špeciálnopedagogickej činnosti pre jednotlivca a skupinu ▪ spolupracuje pri plánovaní vedeckého výskumu zameraného na overenie účinnosti programov, projektov pre jednotlivca a skupinu ▪ vytvára a realizuje vlastné projekty, programy (intervenčné, stimulačné, korekčné a preventívne) pre jednotlivca a skupinu na vysokej úrovni.
Kompetencia: 2.3 Realizovať špeciálnopedagogickú intervenciu	
<i>Požadované vedomosti</i>	▪ poznať teoretické východiská a zásady efektívnej špeciálno-pedagogickej rehabilitácie a poradenskej činnosti ▪ poznať stratégie, metódy a techniky špeciálno-pedagogickej rehabilitácie a prevencie ▪ poznať možnosti rozvoja potenciálu detí/žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ poznať stratégie, metódy a techniky reedukácie, kompenzácie a celkovej rehabilitácie detí/žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ poznať východiská a zásady efektívnej interpersonálnej komunikácie v procese špeciálno-pedagogickej rehabilitácie, poradenskej, konzultačnej a preventívnej činnosti ▪ poznať možnosti spolupráce s inými odborníkmi a inštitúciami v oblasti špeciálno-pedagogickej rehabilitácie
<i>Požadované spôsobilosti</i>	▪ realizovať špeciálnopedagogickú intervenciu ▪ používať efektívne stratégie, metódy a techniky špeciálno-pedagogickej rehabilitácie a prevencie ▪ rozvíjať vývinový potenciál detí/žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ správne voliť a využívať reedukačné, kompenzačné a rehabilitačné techniky ▪ tímovo spolupracovať s inými odborníkmi a inštitúciami v procese špeciálno-pedagogickej terapie, poradenstva a prevencie ▪ koordinovať nápravnú, poradenskú a preventívnu činnosť v rôznych organizačných podmienkach, ▪ realizovať preventívne programy zamerané na prevenciu špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb

	realizovať individuálne a skupinové poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom, školám a školským zariadeniam
<i>Preukázanie kompetencií</i>	- aktívne sa podieľa na rozvoji inkluzívnej školskej praxe a inkluzívnej kultúry vo vzdelávaní - v špecifických prípadoch iniciuje spoluprácu s expertmi pri realizácii špeciálnopedagogického poradenstva a konzultácií - poskytuje expertnú pomoc (odborný dohľad, odborná spätná väzba, poradenstvo, odborné vedenie) odborným a pedagogickým zamestnancom v oblasti realizácie špeciálnopedagogickej intervencie pre jednotlivca a skupinu
Kompetencia: 2.4 Hodnotiť priebeh a výsledky špeciálnopedagogickej intervencie	
<i>Požadované vedomosti</i>	- poznať metódy a úskalia hodnotenia efektivity špeciálno-pedagogickej rehabilitácie, poradenstva a prevencie - orientovať sa v hodnotení špeciálno-pedagogickej rehabilitácie založeného na vedeckých dôkazoch - poznať platné všeobecne záväzné právne predpisy upravujúce priebeh, podmienky a výsledky diagnostického a rediagnostického procesu detí/žiacov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
<i>Požadované spôsobilosti</i>	- využívať správnu metodológiu na hodnotenie efektivity špeciálno-pedagogickej rehabilitácie a metód nápravy - stanoviť kritériá hodnotenia priebehu a výsledkov špeciálno-pedagogickej rehabilitácie, poradenstva a prevencie - vyvodiť závery z hodnotenia a uskutočniť korekcie špeciálnopedagogickej rehabilitácie, poradenstva a prevencie - vykonávať diagnostické a rediagnostické vyšetrenia detí/žiacov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a ohrozených vo vzťahu k výchovno-vzdelávaciemu procesu na základe platných všeobecne záväzných právnych predpisov
<i>Preukázanie kompetencií</i>	- poskytuje odbornú pomoc a poradenstvo (odborný dohľad, spätnú väzbu) odborným a pedagogickým zamestnancom pri tvorbe hodnotiacich nástrojov špeciálno-pedagogickej intervencie - navrhuje systémové riešenia v oblasti hodnotenia špeciálno-pedagogickej rehabilitácie

	▪ vytvára nástroje na hodnotenie (škály, dotazníky, ankety, pozorovacie hárky a pod.) a vyhodnocuje ich spoľahlivosť hodnotí kvalitu a výsledky preventívnych a stimulačných programov ▪ spolupracuje pri vedeckom overovaní účinnosti hodnotiacich metód a nástrojov
--	--

Oblasť 3. Profesijný rozvoj

Kompetencia: 3.1 Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj	
<i>Požadované vedomosti</i>	▪ poznať svoje osobné dispozície, hodnoty, silné a slabé stránky a dokázať ich využiť v špeciálnopedagogickej a poradenskej práci ▪ poznať trendy vývoja spoločnosti a trendy v oblasti výchovy a vzdelávania, komplexnej starostlivosti o jednotlivca so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a ohrozením ▪ poznať systém kariérového rozvoja a možnosti kariérového rastu
<i>Požadované spôsobilosti</i>	▪ stanoviť si ciele svojho profesijného rozvoja a naplňovať ich
<i>Preukázanie kompetencií</i>	▪ poskytuje pomoc a poradenstvo ostatným kolegom pri tvorbe plánov ich profesijného rozvoja a hodnotení ich profesijných kompetencií v oblasti špeciálnopedagogického poradenstva a konzultácií ▪ podieľa sa na rozvíjaní teórie a praxe v rámci národných a medzinárodných profesijných organizácií a združení ▪ pôsobí v expertných skupinách, komisiách a poradných orgánoch ▪ spolupracuje pri zvyšovaní odbornej úrovne, samostatnosti a profesionality odborných a pedagogických zamestnancov ▪ navrhuje systémové riešenia v oblasti rozvoja profesijných kompetencií pre odborným a pedagogickým zamestnancom na úrovni školy, školského zariadenia
Kompetencia: 3.2 Stotožniť sa s profesijnou rolou a školským zariadením	
<i>Požadované</i>	▪ poznať svoju profesijnú rolu, jej možnosti, kompetenčné hranice ▪ poznať poslanie a ciele školy, školského, špeciálneho výchovného a poradenského zariadenia

<i>vedomosti</i>	▪ poznať kompetencie iných odborníkov, platné profesijné štandardy
<i>Požadované spôsobilosti</i>	▪ stotožniť sa s poslaním, víziou a deklarovanými hodnotami školy a špeciálnopedagogického zariadenia ▪ vystupovať ako reprezentant profesie a školy a špeciálnopedagogického zariadenia ▪ komunikovať s partnermi školy, špeciálnopedagogického zariadenia ▪ správať sa v súlade s profesijnou etikou, prijať zodpovednosť za profesijné úlohy a rozhodnutia ▪ pôsobiť aktívne v profesijnej organizácii
<i>Preukázanie kompetencií</i>	▪ ako expert sa podieľa na diskusii o implementácii medzinárodných dokumentov do národných koncepcií, štátnych a regionálnych stratégií, usmernení, pokynov ▪ poskytuje pomoc a poradenstvo odborným a pedagogickým zamestnancom a spolupracuje s vedením školy, školského zariadenia pri tvorbe projektov rozvoja školy, školského zariadenia ▪ koordinuje spoluprácu s partnermi školy, školského zariadenia a vytvára projekty spolupráce